

0 Introducció

0.1. El camí cap un desenvolupament sostenible: de la Cimera de Rio fins a la conferència de Hannover

El 1992 es va celebrar a Rio de Janeiro la **Cimera per la Terra**, anomenada també Conferència de les Nacions Unides pel Medi Ambient i el Desenvolupament. De la Cimera per la Terra en va sorgir l'*Agenda 21*, que incideix en les polítiques i estratègies que els països han d'emprendre en l'àmbit mundial cap al **desenvolupament sostenible**, "*...un desenvolupament que satisfaci les necessitats del present sense comprometre la possibilitat de les futures generacions per a satisfer les seves pròpies necessitats...*".

L'Agenda 21 de la Conferència de Rio reconeix que difícilment podran dur-se a terme les transformacions necessàries per a la sostenibilitat del desenvolupament als seus distints nivells, sense l'assumpció de tals objectius per part dels poders locals.

L'any 1994 es va celebrar a Aalborg (Dinamarca) la **Primera Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles**, on es va redactar la *Carta d'Aalborg*, que instava els municipis a iniciar, seguint la filosofia de l'Agenda 21 de la Cimera de la Terra, el procés de les Agendes 21 Locals per al desenvolupament sostenible d'aquests municipis. Actualment hi ha prop de 650 municipis (inclou també entitats supramunicipals) d'Europa que han signat la Carta d'Aalborg, entre ells el municipi de Santanyí.

L'any 1996 tingué lloc a Lisboa (Portugal) la **Segona Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles**, on donant continuïtat a la Carta d'Aalborg, es va generar el document "*De la Carta a l'acció*" orientat a aprofundir el procés cap a l'elaboració de l'Agenda 21 Local.

El febrer de l'any 2000 tingué lloc a Hannover (Alemanya) la Tercera Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles on, a partir de l'avaluació dels progressos en el camp de la sostenibilitat en molts municipis, es declara el compromís de seguir treballant en el camí del desenvolupament sostenible.

A l'agost de 2002, l'Assemblea General de les Nacions Unides va dur a terme la **Cimera Mundial pel Desenvolupament Sostenible**, 10 anys més tard de la Cimera de Rio, és a dir, 10 anys després del sorgiment de les agendes 21. La Cimera "Rio+10" es celebrà a Johannesburg, Sud-àfrica, i reuní caps d'estat i de govern que, al més alt nivell polític, reafirmaren l'adhesió de la comunitat mundial al Desenvolupament Sostenible i revisaren l'aplicació dels acords presos fa deu anys a la Cimera de Rio.

Finalment, el juny de 2004 es va celebrar a Aalborg, la quarta Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles. Aquesta conferència, que pren el nom d'Aalborg + 10 vol avaluar els progressos i els obstacles per la implantació d'actuacions locals sostenibles.

Dins aquest context global l'**Ajuntament de Santanyí**, amb el suport inicial del Consell Insular, l'any 2004 va iniciar el procés d'elaboració de l'Auditoria Municipal de Santanyí, que culmina amb el **Pla Acció Local cap a la Sostenibilitat** (PALS) que a continuació es detalla. El PALS de Santanyí, és el document estratègic que ha de servir de base per al desenvolupament de l'Agenda 21 Local.

0.2. El Pla d'Acció Local Cap a la Sostenibilitat. Objectius i metodologia

El Pla d'Acció Local Cap a la Sostenibilitat (PALS) de Santanyí és un pla estratègic que integra els diferents aspectes socials, ambientals i econòmics seguint els principis d'un desenvolupament sostenible.

El **Pla d'Acció Local** es concep com un projecte integral, global i participatiu:

- **Integral**, perquè afecta directament a l'Ajuntament, però també a les entitats, institucions i sectors amb més capacitat de decisió en el municipi, amb una clara sentit de cooperació entre el sector públic i privat.

“En l'àmbit local té una importància clau els enfocaments basats en la comunitat per assolir el desenvolupament sostenible. En particular, cal emprendre esforços per establir la cooperació entre el sector privat i les autoritats locals per poder avançar, per exemple, en una major eco-eficiència en els productes i serveis” (Conferència de Turku, Finlàndia 1998. Noticiari Campanya Europea, 15: 6).

- **Global**, perquè planteja de manera transversal un conjunt d'estratègies i actuacions que han de fer caminar el municipi cap un desenvolupament sostenible.
- **Participatiu**, perquè la participació ciutadana es considera un element clau en el procés per obtenir el consens social i per assolir els objectius plantejats.

El **Pla d'Acció Local (PALS)** de Santanyí s'estructura jeràrquicament en línies estratègiques, programes d'actuació i accions:

- **Línies estratègiques:** definició de les línies estratègiques d'actuació que han de definir la política municipal cap a la sostenibilitat.
- **Programes d'actuació:** camps concrets d'actuació dins de cada línia estratègica.
- **Accions i projectes:** concreta els projectes, treballs i accions concretes que es proposa portar a terme.

Les accions es defineixen mitjançant unes fitxes estandarditzades. Cadascuna de les fitxes detalla la línia estratègica i el programa d'actuació on s'emmarca l'acció, es fa una descripció detallada de l'acció i dels objectius que es volen complir, i finalment es fa una valoració, bàsicament qualitativa, sobre diversos aspectes relacionats amb l'aplicació de l'acció (terminis d'execució, prioritat, fonts de finançament, sectors involucrats en l'execució, valoració econòmica).

Els aspectes considerats en aquesta valoració són:

- **Terminis:** es valora l'horitzó temporal d'implantació de l'acció, diferenciant si el termini és curt o immediat (< 1 any), mitjà (1 – 4 anys) o llarg (4 – 8 anys).
- **Prioritat:** Indica l'ordre que cal realitzar les accions dins d'un mateix termini de temps. Es valora en màxima (o elevada), mitjana i baixa.
- **Sectors involucrats en la seva execució:** es valora el grau de competència municipal per a portar a terme l'acció. En algunes accions l'Ajuntament pot fer poc més que de mediador o d'impulsor, mentre que en d'altres n'és el principal responsable. El codi d'identificació d'organismes i institucions implicats amb aquesta execució és el mateix quadre de les possibles fonts de finançament (proper quadre).
- **Fonts de finançament:** es valora la possibilitat de trobar subvencions o ajuts per a l'aplicació de la mesura, indicant les institucions i organismes que poden finançar l'acció. El codi d'identificació d'organismes i institucions és el següent:

AAVV	Associacions de Veïns
AS	Ajuntament de Santanyí
CIM	Consell Insular de Mallorca
CM	Departament de Patrimoni i Identificació Cultural
CMA	Conselleria de Medi Ambient
COPHT	Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport
CSTP	Companyies de Servei de Transport Públic
DGB	Direcció General de Biodiversitat
DGC	Direcció General de Costes
DGCPEEA	Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental
DGE	Direcció General d'Energia
DGOPT	Direcció General d'Obres Públiques i Transport
DGPI	Direcció General de Promoció Industrial
DGQAL	Direcció General de Qualitat Ambiental i Litoral
DGRH	Direcció General de Recursos Hídrics
DIC	Direcció Insular de Carreteres
DIGR	Direcció Insular de Gestió de Residus
DISTE	Direcció Insular de Serveis Tècnics i Emergències
FFHH	Federació Hotelera
IBAVI	Institut Balear de la Vivenda
PTA	Parc de Tecnologies Ambientals

- **Valoració econòmica:** es valora el grau d'inversió necessari per a portar a terme l'acció. El grau d'inversió s'estima sempre que sigui possible. Es valora com a organitzatiu i/o tècnic quan la inversió depèn bàsicament de tasques tècniques o gestions que pot dur a terme l'Ajuntament.
- **Indicadors de seguiment:** es determinen els hipotètics indicadors vàlids per tal d'analitzar l'evolució o seguiment de l'acció (si té una tendència positiva o bé negativa)

0.3. Definició de les línies estratègiques i els programes d'actuació

El Pla d'Acció Local de Santanyí, s'estructura en 14 línies estratègiques, que es desenvolupen en diferents programes d'actuació, concretats en accions i projectes.

La síntesi de les línies estratègiques i els programes d'actuacions són els següents:

<p>Línia Estratègica I: LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PLA D'ACCIÓ LOCAL</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 1. ARTICULAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PLA D'ACCIÓ LOCAL I IMPULSAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ CIUTADANA
<p>Línia estratègica II: MILLORAR L'EFICIÈNCIA HÍDRICA DEL MUNICIPI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 2.1. FOMENT DEL CONSUM RACIONAL D'AIGUA ➔ Programa 2.2. MILLORES TÈCNIQUES EN EL SUBMINISTRAMENT D'AIGUA I LA GESTIÓ DE LES AIGÜES RESIDUALS
<p>Línia estratègica III: COORDINAR I MILLORAR LA GESTIÓ DELS RESIDUS</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 3.1. MILLORA I AMPLIACIÓ DEL SERVEI DE LA RECOLLIDA DELS RESIDUS ➔ Programa 3.2. INTRODUCCIÓ DE LA RECOLLIDA DE NOVES FRACCIONS DE RESIDUS ➔ Programa 3.3. ESTABLIMENT D'UN MARC NORMATIU QUE REFORCI EL CIVISME I LA CONDUCTA CIUTADANA EN MATÈRIA DE RESIDUS I NETEJA VIÀRIA ➔ Programa 3.4. CONSCIENCIAR ALS CIUTADANS EN MATÈRIA DE RESIDUS
<p>Línia estratègica IV: CAP A L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 4.1. PROMOCIÓ DE L'ÚS DE LES ENERGIES RENOVABLES ➔ Programa 4.2. INCORPORACIÓ DE SISTEMES D'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA EN EDIFICIS, INFRAESTRUCTURES I INSTAL·LACIONS MUNICIPALS
<p>Línia estratègica V: PROMOURE UN SANTANYÍ MÉS SILENCIÓS I RESPECTUÓS AMB L'ATMOSFERA</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 5.1. MILLORAR LA QUALITAT DE L'AIRE I DISMINUIR EL RENOU
<p>Línia estratègica VI: CONTROLAR ELS POSSIBLES RISCOS DERIVATS DE CAUSES NATURALS I ANTRÒPIQUES</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Programa 6.1. GESTIÓ DEL RISC

Línia estratègica VII: GESTIÓ DEL LITORAL

- ➔ Programa 7.1. MILLORA I AMPLICACIÓ DELS SERVEIS EXISTENTS A LES PLATGES

Línia estratègica VIII: ACTUACIONS ASSOCIADES A LA MOBILITAT MUNICIPAL

- ➔ Programa 8.1. PLANIFICACIÓ DE LA MOBILITAT
- ➔ Programa 8.2. FOMENT DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE
- ➔ Programa 8.3. MILLORA DE LA SEGURETAT VIAL

Línia estratègica IX: MILLORAR LA QUALITAT DEL TERRITORI URBÀ

- ➔ Programa 9.1. MILLORA DE LA GESTIÓ URBANA
- ➔ Programa 9.2. MILLORAR LES INFRAESTRUCTURES ALS NUCLIS URBANS

Línia estratègica X: GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS DEL MUNICIPI

- ➔ Programa 10.1. MILLORA DE LA GESTIÓ DELS ESPAIS NATURALS

Línia estratègica XI: ASSOLIR UNA GESTIÓ ÓPTIMA DELS SERVEIS MUNICIPALS

- ➔ Programa 11.1. MILLORA DE LA GESTIÓ DELS SERVEIS MUNICIPALS
- ➔ Programa 11.2. DOTACIÓ DELS NOUS SERVEIS

Línia estratègica XII: PROMOURE UN PROJECTE EDUCATIU GLOBAL, INTEGRADOR, OBERT AL MEDI AMBIENT, I CONSCIENCIAR, INFORMAR I REGULAR ASPECTES MEDIAMBIENTALS

- ➔ Programa 12.1. ACTUACIONS DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ D'ASPECTES AMBIENTALS
- ➔ Programa 12.2. PROPORCIÓ D'INFORMACIÓ
- ➔ Programa 12.3. REGULAR I CONTROLARELS TEMES AMBIENTALS

Línia estratègica XIII: FOMENTAR L'ACTIVITAT ECONÒMICA AL MUNICIPI

- ➔ Programa 13.1. IMPULSAR MESURES PER ACTIVAR L'ACTIVITAT ECONÒMICA

Línia estratègica XIV: LÍNIA TRANSVERSAL

- ➔ Programa 14.1. CREACIÓ D'UN ÀREA DE GESTIÓ AMBIENTAL I TERRITORIAL
- ➔ Programa 14.2. ESTABLIR UN MARC DE GARANTIA D'APLICACIÓ DE SANCIONS